

Л. О. Зашкільняк

Кот Станіслав

КОТ Станіслав (Kot Stanisław; 22. 10. 1885, с. Руда, нині Підкарп. воєводства, Польща – 26. 12. 1975, Лондон) – польський історик культури, громадсько-політичний діяч. Почес. д-р Оксфорд. (1941) і Базел. (1959) університетів, професор (1920), дійс. чл. Польс. академії знань (1928). Дійсний член НТШ (1952). Член Наук. товариства у Львові (1930). Вивчав історію (зокрема літ-ри) та право у Львів. університеті (1904–09), де захистив докторат. Учителював, водночас 1908–10 був головою Львів. округу Товариства нар. університетів ім. А. Міцкевича. 1912–14 продовжив навч. у Франції, працював у архівах Німеччини, Швейцарії, Бельгії, Нідерландів. Від 1915 – директор бюро преси і пропаганди військ. департаменту Гол. нац. комітету. 1920 габілітувався з історії польс. культури 16 ст. у Ягеллон. університеті в Кракові, де відтоді очолював каф. історії культури. Гол. ред. часопису «Wiadomości Polskie» (1914–19), наук. кер. і ред. серії «Biblioteka Narodowa» (від 1919), ред. кварталника «Reformacja w Polsce» (1921–39). Через участь у протесті проти ув'язнення опозиц. політ. діячів і ухвалення закону, що обмежував самоуправління ВНЗів, вимушено вийшов на пенсію. Один із лідерів, 1936–39 – чл. виконкому опозиц. Селян. партії; 1939–41 – міністр внутр. справ польс. еміграц. уряду В.-Е. Сікорського в Парижі; 1941–42 – посол уряду в Москві; 1942–43 – держ. міністр польс. уряду і його представник на Близькому Сх., де на той час було розміщено переважну більшість польс. військ. підрозділів; 1943–44 – міністр інформації. 1945 повернувся до Польщі, тимчас. урядом нац. єдності признач. послом Польщі в Італії. Після загострення репресій в Польщі в ході соціаліст. перетворень 1947 відмовився від посади і залишився в еміграції. Очолював гол. раду Польс. селян. партії (від 1955). Досліджував історію освіти й культури, ідеол. і політ. доктрини 16–17 ст., укр.-польс. взаємини, зокрема обставини укладання Гадяц. договору 1658 і діяльність Ю. Немирича.

Основні праці

Andrzej Frycz Modrzewski o wychowaniu i szkole. Lwów, 1910; Szkolnictwo parafialne w Małopolsce XV–XVIII w. Lwów, 1912; Komisja Edukacji Narodowej 1773–1794. Kraków, 1923; Reforma szkolna Stanisława Konarskiego. Kraków, 1923; Historia wychowania: Zarys podręcznikowy. Warszawa, 1924; 1996; Helmtedt i Zamość: Z dziejów kultury humanistycznej. Zamość, 1929; Zygmunt August i rozkwit reformacji w Polsce, 1548–1572. Kraków, 1929; Ideologia polityczna i społeczna braci polskich, zwanych arianami. Warszawa, 1932; Polska Złotego Wieku wobec kultury zachodniej. Kraków, 1932; Historia wychowania. T. 1–2. Warszawa, 1934; Listy z Rosji do generała Sikorskiego. Londyn, 1955; Polska Złotego Wieku a Europa: Studia i szkice. Warszawa, 1957; Rozmowy z Kremlem. Londyn, 1959; Jerzy Niemirycz: w 300-lecie ugody hadziackiej. Paryż, 1960.

Рекомендована література

1. J. Tazbir. Stanisław Kot // Kwartalnik Historyczny. 1976. № 83;
2. T. P. Rutkowski. Stanisław Kot 1885–1975: Biografia polityczna. Warszawa, 2000;
3. Stanisław Kot – uczonec i polityk. Kraków, 2002.

Бібліографічний опис:

Кот Станіслав / Л. О. Зашкільняк // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-13>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).